

*Chwałą Bożą jest rzecz ukryć,
a chwałą królów rzecz zbadać.*

Prz 25,2

Element akcentowany

Podsumowanie

Elementy akcentowane – pozycja w strukturze

Struktura koncentryczna	Struktura równoległa	Struktura równoległa rozdzielona
<p>A</p> <p>A B</p> <p>B <u>C</u></p> <p>B1 <u>C1</u></p> <p>A B1</p> <p>A A1</p>	<p>A1</p> <p>B1</p> <p><u>C1</u></p> <p>A2</p> <p>B2</p> <p><u>C2</u></p>	<p>A1</p> <p>B1</p> <p><u>C1</u></p> <hr/> <p>fragment rozdzielający</p> <hr/> <p>A2</p> <p>B2</p> <p><u>C2</u></p>

Struktura koncentryczna:

- struktura ostra – pojedynczy element
- struktura płaska – element podwójny, zawierający jakieś przeciwieństwo; główny nacisk pada na drugi element

Struktura równoległa i równoległa rozdzielona:

- akcent na pozycjach końcowych (ostatnich elementach szeregów)
- element złożony według jednej z relacji:
 - synonimicznie
 - antytetycznie
 - syntetycznie
- w przypadku relacji innych niż relacja synonimiczna, główny nacisk pada na ostatni z elementów akcentowanych

Typowe role
w jakich pojawia się
element akcentowany

Ps 121

- (1) Oczy moje wznoszę ku górom: Skąd nadejdzie mi pomoc?
- (2) Pomoc moja jest od Jahwe, który uczynił niebo i ziemię.
- (3) Niechaj nie da się potknąć twej nodze, niech nie drzemie stróż twój.
- (4) Oto nie drzemie ani nie zasypia stróż Izraela.
- (5) Jahwe stróżem twoim, Jahwe cieniem twoim po prawicy twojej.
- (6) Słońce nie będzie cię razić za dnia ani księżyc w nocy.
- (7) Jahwe strzec cię będzie od wszelkiego zła, strzec będzie duszy twojej.
- (8) Jahwe strzec będzie wyjścia i wejścia twego, teraz i na wieki.

Ps 121

- A a** (1) Oczy moje wznoszę ku górom: Skąd nadejdzie mi pomoc?
- b** (2) Pomoc moja jest od Jahwe, który uczynił niebo i ziemię.
- a1** (3a) Niechaj nie da się potknąć twej nodze,
- B a** (3b) Niech nie drzemie stróż twój.
- b** (4) Oto nie drzemie ani nie zasypia stróż Izraela.
- a1** (5a) Jahwe stróżem twoim,
- A1 a** (5b) Jahwe cieniem twoim po prawicy twojej.
- (6) Słońce nie będzie cię razić za dnia ani księżyc w nocy.
- b** (7) Jahwe strzec cię będzie od wszelkiego zła, strzec będzie duszy twojej.
- a1** (8) Jahwe strzec będzie wyjścia i wejścia twego, teraz i na wieki.

Łk 6,43-45

(43) Nie ma bowiem drzewa dobrego, które by rodziło owoc zły, ani też drzewa złego, które by rodziło owoc dobry.

(44) Każde bowiem drzewo poznaje się po jego owocu, bo nie zbierają z cierni fig ani winogron z głogu.

(45) Człowiek dobry z dobrego skarbca serca wydobywa dobro, a zły ze złego wydobywa zło; albowiem z obfitości serca mówią usta jego.

Łk 6,43-45

A1 (43a) Nie ma bowiem drzewa dobrego, które by rodziło owoc zły,

B1 (43b) ani też drzewa złego, które by rodziło owoc dobry.

C1 (44) Każde bowiem drzewo poznaje się po jego owocu, bo nie zbierają z cierni fig ani winogron z głogu.

A2 (45a) Człowiek dobry z dobrego skarbca serca wydobywa dobro,

B2 (45b) a zły ze złego wydobywa zło;

C2 (45c) albowiem z obfitości serca mówią usta jego.

Często zadaniem elementu akcentowanego jest przywołanie, wypowiedzenie wprost jakiejś podstawowej zasady, prawdy, sposobu postępowania, postawy.

Z tekstów, które analizowaliśmy dotychczas do tej grupy możemy zaliczyć np. J 15,1-8 i Łk 15,3-10.

Łk 14,15-24

- (15) Gdy to usłyszał jeden ze współbiesiadników, rzekł do niego: Błogosławiony ten, który będzie spożywał chleb w Królestwie Bożym.
- (16) A On mu rzekł: Pewien człowiek przygotował wielką wieczerzę i zaprosił wielu.
- (17) I posłał swego sługę w godzinę wieczerzy, aby powiedział zaproszonym: Przyjdźcie, bo już wszystko gotowe.
- (18) I poczęli się wszyscy jeden po drugim wymawiać. Pierwszy mu rzekł: Kupiłem pole i muszę pójść je zobaczyć; proszę cię, miej mię za wytłumaczonego.
- (19) A drugi rzekł: Kupiłem pięć par wołów i idę je wypróbować; proszę cię, miej mię za wytłumaczonego.
- (20) A inny rzekł: Żonę pojąłem i dlatego nie mogę przyjść.
- (21) A gdy wrócił sługa, doniósł o tym panu swemu. Wtedy gospodarz rozgniewał się i rzekł do sługi swego: Wyjdź prędko na place i ulice miasta i sprowadź tutaj ubogich i ułomnych, i ślepych, i chromych.
- (22) I oznajmił sługa: Panie, tak się stało, jak rozkazałeś, i jeszcze jest miejsce.
- (23) Wtedy rzekł pan do sługi: Wyjdź na drogi i między opłotki i przymuszaj, by weszli, i niech będzie wypełniony dom mój.
- (24) Albowiem mówię wam, że żaden z owych zaproszonych mężów nie skosztuje mojej wieczerzy.

Łk 14,15-24

a (15) Gdy to usłyszał jeden ze współbiesiadników, rzekł do niego: Błogosławiony ten, który będzie spożywał chleb w Królestwie Bożym. (16) A On mu rzekł: Pewien człowiek przygotował wielką wieczerzę i zaprosił wielu.

b a (17) I posłał swego sługę w godzinę wieczerzy, aby powiedział zaproszonym: Przyjdźcie, bo już wszystko gotowe.

b (18) I poczęli się wszyscy jeden po drugim wymawiać. Pierwszy mu rzekł: Kupiłem pole i muszę pójść je zobaczyć; proszę cię, miej mię za wytłumaczonego. (19) A drugi rzekł: Kupiłem pięć par wołów i idę je wypróbować; proszę cię, miej mię za wytłumaczonego. (20) A inny rzekł: Żonę pojąłem i dlatego nie mogę przyjść.

a1 (21a) A gdy wrócił sługa, doniósł o tym panu swemu.

b1 a1 (21b) Wtedy gospodarz rozgniewał się i rzekł do sługi swego: Wyjdź prędko na place i ulice miasta i sprowadź tutaj ubogich i ułomnych, i ślepych, i chrymch.

b1 (22) I oznajmił sługa: Panie, tak się stało, jak rozkazałeś, i jeszcze jest miejsce.

a2 (23a) Wtedy rzekł pan do sługi: Wyjdź na drogi i między opłotki i przymuszaj, by weszli,

b2 (23b) i niech będzie zapełniony dom mój.

a1 (24) Albowiem mówię wam, że żaden z owych zaproszonych mężów nie skosztuje mojej wieczerzy.

Wykorzystajmy jeszcze omawiany już wcześniej J 14,7-9 (EIB dosł.).

X a1 (7a) Skoro Mnie znacie, poznacie i mojego Ojca;

b1 (7b) odtąd też Go znacie - i zobaczyliście Go.

c1 (8) Wtedy Filip wtrącił: Panie, pokaż nam Ojca, a [to] nam wystarczy.

a2 (9a) Jezus odpowiedział: Tyle czasu jestem z wami i jeszcze Mnie nie poznałeś, Filipie?

b2 (9b) Kto Mnie zobaczył, zobaczył Ojca.

c2 (9c) Jak możesz mówić: Pokaż nam Ojca?

W kontekście lokalnym element akcentowany ujawnia pewien problem (potrzebę, błąd itp.) bohaterów wydarzeń. Następuje w nim kulminacja jakiejś kwestii istotnej szczególnie w danej sytuacji bohaterów. Przyjmuje czasem formę wezwania.

Ga 3,1-5

- (1) O nierozumni Galacjanie! Któż was omamił, was, przed których oczami został wymalowany obraz Jezusa Chrystusa ukrzyżowanego?
- (2) Chcę dowiedzieć się od was tego jednego: Czy przez uczynki zakonu otrzymaliście Ducha, czy przez słuchanie z wiarą?
- (3) Czy aż tak nierozumni jesteście? Rozpoczęliście w duchu, a teraz na ciele kończycie?
- (4) Czy daremne były tak liczne wasze doznania? Rzeczywiście, byłyby daremne.
- (5) Czy ten, który daje wam Ducha i dokonuje wśród was cudów, czyni to na podstawie uczynków zakonu, czy na podstawie słuchania z wiarą?

Ga 3,1-5

A1 (1a) O nierozumni Galacjanie!

B1 (1b) Któż was omamił, was, przed których oczami został wymalowany obraz Jezusa Chrystusa ukrzyżowanego?

C1 (2) Chcę dowiedzieć się od was tego jednego: Czy przez uczynki zakonu otrzymaliście Ducha, czy przez słuchanie z wiarą?

A2 (3a) Czy aż tak nierozumni jesteście?

B2 (3b) Rozpoczęliście w duchu, a teraz na ciele kończycie? (4) Czy daremne były tak liczne wasze doznania? Rzeczywiście, byłyby daremne.

C2 (5) Czy ten, który daje wam Ducha i dokonuje wśród was cudów, czyni to na podstawie uczynków zakonu, czy na podstawie słuchania z wiarą?

W sytuacjach polemicznych element akcentowany zawiera kluczowy dla danej dyskusji argument, przemawiający za tezami bądź roszczeniami autora.

Z tekstów, które analizowaliśmy dotychczas do tej grupy możemy zaliczyć również Łk 11,31-32 i J 14,10-11.

W moim krótkim omówieniu Mk 12,13-44, które znajduje się na stronie BEREI, wskazałem następujące zjawisko:

FRAGMENT A [Mk 12,13-17] - przeciwnicy (obłudni i chciwi liderzy) **badają/kuszą** Jezusa

FRAGMENT B [Mk 12,18-27] – saduceusze, którzy pomijają Pisma i Bożą moc **pytają** Jezusa

FRAGMENT C [Mk 12,28-34] - osoba bezstronna wydaje pozytywne świadectwo o Jezusie, a Jezus o niej

FRAGMENT B1 [Mk 12,35-37] - Jezus **pyta** pomijających Pisma i Bożą moc [uczonych w Pismach]

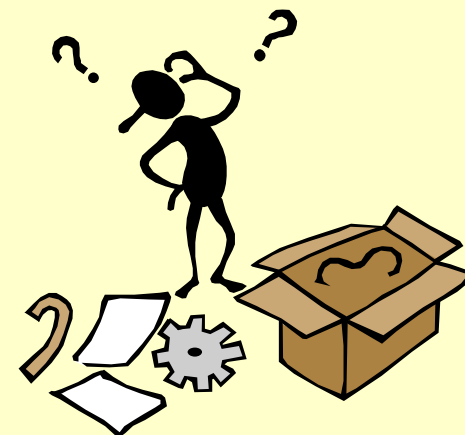
FRAGMENT A1 [Mk 12,38-44] - Jezus **wyraża sąd** nad faryzeuszami (są obłudni i chciwi)

W niektórych strukturach koncentrycznych element akcentowany występuje jako punkt zwrotny w połączeniu z jakąś istotną dla linii argumentacji/prezentacji treścią lub akcją.

Czas na pytania

i małą przerwę – 5 min.

